

กบอ๋องเล็ก เขียดอ๋องเล็ก
Hylarana nigrovittata (Blyth, 1856)
Dark-sided Frog

กบอ่องเล็ก เขียดอ่องเล็ก – *Hylarana nigrovittata* (Blyth, 1856)

ลักษณะ มีขนาดตัวปานกลาง (จากปลายปากถึงรูก้นประมาณ 60 – 75 มิลลิเมตร) ลำตัวยาว หัวเรียว ผิวหนังลำตัวบนหัวเรียบ แต่ผิวหนังลำตัวบนหลังมีตุ่มละเอียดกระจายหนาแน่นและมีตุ่มใหญ่ปะปนอยู่บ้าง รวมทั้งมีตุ่มที่ด้านข้างลำตัวและค่อนข้างใหญ่ ขอบด้านข้างของลำตัวมีแผ่นหนังหนา (dorsolateral glandular fold) เป็นเส้นเล็กจากด้านท้ายตาไปที่บริเวณส่วนต้นของขา หลัง เพศผู้มีต่อม 2 ต่อมอยู่ทางด้านล่างค่อนไปทางด้านท้ายของแผ่นเยื่อแก้วหู และอีก 1 ต่อมทางด้านหน้าของต้นขาหน้า

ด้านหลังสีน้ำตาลแดงและมีจุดสีเข้มกระจายอยู่บ้าง ด้านข้างของหัวมีแถบสีดำจากส่วนปลายของปากไปที่ตา ด้านข้างลำตัวเป็นแถบสีดำกว้างจากด้านท้ายตาไปที่ซอกขาหนีบ ทางด้านล่างของแถบสีดำนี้เป็นพื้นที่เทาที่มีปื้นสีดำกระจาย คางและด้านท้องสีขาว ขาหน้าและขาหลังมีทางสีเข้มพาดขวาง

ขาหน้าสั้นแต่ขาหลังค่อนข้างยาว เมื่อพับขาหลังแนบกับลำตัวไปทางด้านหน้า ข้อตื้นอยู่ในตำแหน่งลำส่วนปลายของหัวเล็กน้อย นิ้วตีนหน้าไม่มีแผ่นหนังระหว่างนิ้ว นิ้วตีนหลังมีแผ่นหนังเกือบเต็มความยาวนิ้วเท้า ส่วนปลายของนิ้วทุกนิ้วขยายเป็นตุ่ม

ลูกออดมีขนาดตัวเล็ก ลำตัวสีคล้ำและมีลวดลายสีเข้ม หางยาวและมีกล้ามเนื้อแข็งแรง แผ่นครีบทองเล็กสีขาวหรือโปร่งแสงแต่มีจุดสีดำกระจาย ปากอยู่ด้านล่างค่อนไปทางด้านหน้าของหัว ช่องปากใหญ่ ตุ่มฟันในอุ้งปากมีจำนวนแถวและลักษณะการเรียงตัวเป็นสูตร I:1+1/1 +1:II จะงอยปากเล็กและขอบของจะงอยปากเรียบ

การแพร่กระจาย จีน อินเดีย บังคลาเทศ เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย เขียวอินโดนีเซีย ในประเทศไทยพบทางภาคเหนือ ภาคตะวันตกตลอดแนวลงไปถึงภาคใต้ และบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง และบริเวณลำห้วย/คลอง เช่น ห้วยน้ำเค็ม ห้วยหินเพลิง คลองยางแรด คลองไซกง เป็นต้น

พื้นที่อาศัย ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงลำห้วย/คลอง เวลากลางวันหลบซ่อนตัวอยู่ในพุ่มของพรรณพืชที่เติบโตปกคลุมชายฝั่งลำห้วย/คลอง หรือตามซอกของโขดหินหรือขอนไม้ตามแนวฝั่งลำห้วย/คลอง และออกหากินเวลากลางคืนบริเวณแนวฝั่งลำห้วย/คลองและบนลานหิน แต่ในฤดูฝนที่มีฝนตกชุก จะแพร่กระจายเข้าไปหากินอยู่ตามพื้นล่างของป่าเต็งรังและป่าดิบแล้งที่อยู่ห่างจากลำห้วย/คลอง

นิสัย ชอบอาศัยในลำห้วย/คลองระบบนิเวศน้ำไหลและมีกลุ่มไม้ปกคลุมชายฝั่งลำห้วย/คลอง แต่ปรับตัวอาศัยในแหล่งน้ำระบบนิเวศน้ำนิ่งได้ดี (ในพื้นที่อื่นหลายแห่ง เคยพบอาศัยอยู่ในห้องน้ำห้องส้วม หรือตุ่มน้ำ ที่อยู่ห่างจากลำห้วย/คลองเป็นระยะทางไกล) ส่งเสียงร้องเกือบตลอดทั้งปีทั้งเวลากลางวันและเวลากลางคืน เมื่อถูกรบกวนจะกระโดดเข้าไปหลบซ่อนตัวอยู่ในซอกของโขดหิน

หรือขอนไม้ หรือกระโดดลงน้ำและดำน้ำลงไปซุกซ่อนตัวอยู่ที่พื้นท้องน้ำ ผสมพันธุ์และวางไข่ใน
แอ่งน้ำขังข้างลำห้วย/คลอง หรือแอ่งน้ำขังบนลานหินบริเวณถ้ำจาง

ถูกอืดหากินบริเวณพื้นท้องน้ำ ส่วนใหญ่จะอยู่นิ่งที่พื้นท้องน้ำ ถ้าถูกรบกวนจะว่ายน้ำ
น้ำหนีได้รวดเร็วแต่เฉพาะระยะทางสั้น และเข้าไปหลบซ่อนตัวใต้กองวัสดุหรือใบไม้ที่อยู่บนพื้น
ท้องน้ำ

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2535
และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008)